

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. В умовах соціально-економічних змін і перетворень в українському суспільстві залишається актуальною необхідність державної підтримки сфери фізичної культури і спорту. Фізична культура і спорт стали помітним соціально-політичним чинником у сучасному світі. Активна участь різних верств населення у заняттях фізичною культурою, а також спортивні успіхи на міжнародній арені є вагомим свідченням життєздатності і духовної сили нації, свідченням економічної та оборонної могутності держави. У сучасному світі проходить переусвідомлення вагової ролі фізичної культури і спорту, які стають національною ідеєю, соціальним феноменом, що має сприяти укріпленню державності та формуванню здорового суспільства. Саме спорт відіграє велику роль в охороні здоров'я нації, в фізичному та моральному вихованні особистості.

Лише за умови ефективного державного регулювання можлива актуалізація та впровадження здорового способу життя, покращення фізичної підготовки людей різних вікових категорій, формування фізично і психологічно здорової особистості. Наразі державне регулювання розвитку фізичної культури і спорту в Україні характеризується недостатньою увагою, яку приділяє держава даній галузі, невиконанням конституційного забезпечення гарантій прав громадян на доступ до занять спортом, падінням значущості моральних та патріотичних цінностей; недостатнім розвитком кадрового забезпечення і матеріально-спортивної бази, особливо в сільській місцевості, відсутністю спортивної інфраструктури, яка мала б забезпечити дитячо-юнацький спорт та щоденні рухові потреби населення, що в цілому загрожує зниженням рівня здоров'я та працездатності населення.

Вивченню теоретико-методологічних засад та практичних аспектів щодо механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту присвятили свої праці відомі вітчизняні вчені і фахівці: Л. Арістова, В. Бауер, Н. Борецька, І. Гасюк, С. Домбровська, М. Дугчак, В. Кононович, Г. Мазурашу, А. Маликов, Ю. Мічуда, Г. Путятіна, І. Рибчич, П. Рожков, О. Циганок, В. Шевчук, Ю. Шпак та інші.

Проблеми розвитку соціальної сфери в цілому та фізичної культури і спорту як її складової досліджували відомі вітчизняні та зарубіжні фахівці: Аль Шаар Амер Алі, О. Костюченко, Н. Нижник, О. Ніколаєв, Н. Нікольська, О. Прутська, Д. Солнішкін, Н. Суханова, Л. Финогенова та ін.

Дослідження вітчизняними фахівцями державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України носить дещо фрагментарний характер. Зокрема, недостатньо уваги приділено економічним, організаційно-правовим та соціальним механізмам, що тісно пов'язані з державною політикою в соціальній сфері. Тому необхідним є обґрунтування розвитку законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури та спорту, дослідження зарубіжних підходів стосовно реформування та державного регулювання фізичної культури та спорту, визначення стратегічних напрямів розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні.

Цим обумовлено вибір теми та структурно-логічну побудову дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дослідження виконано відповідно до наукових тем Національного університету водного господарства та природокористування «Документаційно-інформаційне забезпечення органів державної влади» (номер державної реєстрації 0112U008288) та «Формування державної політики сталого розвитку водогосподарської галузі» (номер державної реєстрації 0112U008289). Внесок дисертанта полягає в розробці теоретико-методичних засад удосконалення механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України.

Мета і завдання дослідження. *Метою* дисертації є обґрунтування теоретико-методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо удосконалення механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України.

Виходячи з визначеної мети, у дисертаційному дослідженні вирішувалися такі *завдання*:

- систематизувати та конкретизувати теоретичні положення у дослідженні змісту механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту;

- дослідити історичний розвиток законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури та спорту;

- адаптувати до сучасних вітчизняних реалій основні зарубіжні підходи стосовно реформування та державного регулювання фізичної культури та спорту;

- проаналізувати стан і тенденції розвитку фізичної культури і спорту в Україні;

- дослідити інституційне забезпечення механізмів державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту;

- запропонувати напрями оптимізації механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту;

- удосконалити організаційний механізм державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту;

- удосконалити економічний механізм державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту в Україні;

- сформулювати пропозиції та практичні рекомендації органам державної влади щодо удосконалення регулювання розвитку фізичної культури та спорту.

Об'єктом дослідження є державне регулювання фізичної культури та спорту.

Предметом дослідження є механізми державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України.

Методи дослідження. Методологічною основою дисертаційної роботи є, зокрема: формально-логічний метод та метод узагальнення (виявлення

неузгодженостей, проблемних питань при розгляді понятійного апарату державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту); історичний метод (використання якого дозволило показати розвиток теорії та практики з питань фізичної культури та спорту); метод порівняння (при дослідженні заходів, що використовуються різними країнами для підтримки сфери фізичної культури та спорту); метод аналізу та системний підхід (для розкриття особливостей законодавчого та нормативно-правового регулювання розвитку фізичної культури та спорту; визначення основних тенденцій розвитку і функціонування сфери фізичної культури та спорту та особливостей державних механізмів її регулювання в сучасних умовах; окреслення та оцінки сучасного стану і перспектив розвитку інституційного забезпечення механізмів державного регулювання фізичної культури та спорту); методи логічного узагальнення (дозволили сформувати структуру та зміст механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту); економіко-статистичні методи (при обґрунтуванні необхідності впровадження економічного механізму державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту); прогностичні методи (для формулювання обґрунтованих висновків, пропозицій та рекомендацій, визначення шляхів подальшого вдосконалення механізмів державного регулювання фізичної культури і спорту).

Інформаційною базою дисертаційної роботи є офіційні матеріали комітетів Верховної Ради України, Міністерства молоді та спорту, дані річних звітів Державної служби статистики України, монографії та наукові статті вітчизняних та зарубіжних вчених, які загалом дозволили скласти об'єктивне уявлення про наявний стан, проблеми і перспективи механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України.

Наукова новизна одержаних результатів дисертаційного дослідження полягає у розробці нових науково-методичних засад формування дієвих механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту України, зокрема:

вперше:

- розроблено концептуальні положення розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні на основі застосування цілісного механізму державного регулювання, який ґрунтується на системі інноваційних елементів щодо децентралізованих і демократичних механізмів взаємодії з державними, громадськими і комерційними організаціями та модернізації системи державного регулювання сфери фізичної культури та спорту на регіональному рівні;

удосконалено:

- економічний механізм державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту, що ґрунтується на формуванні національних цілей щодо створення сприятливих умов для поєднання економічного стимулювання суб'єктів, що надають спортивні та фізкультурно-оздоровчі послуги та одночасно підвищення рівня їх відповідальності згідно з вимогами законодавства України про фізичну культуру і спорт, забезпечення гідних

умов для тренувань національних команд з різних видів спорту, розвиток професійного спорту на засадах комерційної діяльності, проведення маркетингових досліджень;

- організаційний механізм державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту, що ґрунтується на засадах децентралізації державного регулювання фізичної культури і спорту, можливості органів місцевого самоврядування впроваджувати діяльність щодо розвитку спортивно-оздоровчих організацій, молодіжних спортивних секцій, контролювати фізичне виховання дітей та молоді регіону, покращувати рівень обізнаності населення щодо впливу спорту на стан здоров'я та проводити популяризацію здорового способу життя;

дістали подальшого розвитку:

- підхід до формування нормативно-правового механізму розвитку державного регулювання фізичної культури і спорту шляхом модернізації законодавчої бази в сфері фізичної культури і спорту, а саме: виявлення та усунення порушень нормативів і стандартів з боку оздоровчих і фізкультурно-спортивних організацій; встановлення вимог безпеки фізичної культури і спорту як пріоритетних для здоров'я населення, впровадження цих вимог в законодавчу базу та їх реалізація в спортивних, оздоровчих закладах та навчальних закладах спортивного спрямування; дотримання законодавства та захист прав людини і громадянина в сфері фізичної культури і спорту, передбачення в законодавстві України вимоги відповідальності та відшкодування моральних і фізичних збитків, що були заподіяні споживачам спортивних послуг внаслідок порушення законодавства про фізичну культуру і спорт;

- стратегічні напрями державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту, а саме: забезпечення впровадження законодавчої бази державного регулювання сфери фізичної культури та спорту, яка має орієнтуватися на децентралізацію та демократизацію цієї сфери; окреслення повноважень і відповідальності бізнес-структур в сфері фізичної культури і спорту в Україні, надання пільг бізнес-структурам; реалізація заходів мотивації населення до занять фізичною культурою і спортом; сприяння розвитку різних видів спорту, що підвищуватиме конкурентоспроможність та доступність спорту для всіх верств населення; встановлення вимог безпеки фізичної культури і спорту як пріоритетних для здоров'я населення, впровадження цих вимог в законодавчу базу та їх реалізація в спортивних, оздоровчих закладах та навчальних закладах спортивного спрямування.

Практичне значення одержаних результатів. В дисертаційній роботі сформульовані теоретичні положення та обґрунтовані практичні рекомендації, які спрямовані на формування механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України. Основні ідеї та висновки дослідження доведено до рівня конкретних пропозицій, придатних для впровадження в управлінську практику органів державної влади.

Пропозиції автора щодо впровадження організаційного механізму державного регулювання фізичної культури і спорту використані при підготовці проекту Закону про внесення змін до Закону України «Про фізичну культуру і спорт» (щодо уточнення деяких положень, що регулюють визнання видів спорту в Україні та діяльність спортивних федерацій та спілок) Комітетом Верховної Ради України з питань сім'ї, молодіжної політики, спорту та туризму (довідка №54-009/11 від 12.11.2014р.).

Теоретичні розробки дисертаційної роботи використовуються в навчальному процесі Національного університету водного господарства та природокористування при викладанні таких дисциплін: «Правове забезпечення державного регулювання», «Державне управління», «Державна служба», «Політологічні аспекти державного управління», «Організація діяльності державного службовця» (довідка №003 від 25.02.2014 р.).

Особистий внесок здобувача. Всі дослідницькі процедури у межах наукового вивчення заявленої теми дисертації було здійснено самостійно. Положення, висновки і рекомендації, запропоновані у дисертаційному дослідженні, є особистим здобутком автора.

Апробація результатів дисертації. Основні результати дисертаційної роботи доповідались та обговорювались на міжнародних науково-практичних конференціях: «Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інформаційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки» (м. Черкаси, 2013 р.), «Розвиток європейських стандартів прав і свобод людини в Україні: теорія і практика» (м. Черкаси, 2014 р.), «Становлення сучасного українського суспільства: політичні, управлінські, економічні та правові аспекти» (м. Київ, 2015 р.), «Актуальные научные исследования в современном мире» (м. Переяслав – Хмельницький, 2015 р.).

Публікації. Основні теоретичні положення та висновки дисертаційного дослідження відображено у 6 наукових статтях, 5 з яких опубліковані в наукових фахових виданнях України з державного управління, 1 – в іноземному виданні за напрямом дослідження, 4 тезах конференцій.

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, трьох розділів, висновків та списку використаних джерел. Загальний обсяг дисертації складає 200 сторінок, з них основного тексту – 172 сторінки. Робота містить 5 таблиць та 5 рисунків. Список використаних джерел нараховує 234 найменування на 28 стор.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **вступі** обґрунтовано актуальність обраної теми, визначено об'єкт, предмет, мету, завдання, розкрито наукову новизну, встановлено практичне значення одержаних результатів, наведено дані щодо апробації результатів дослідження.

У **першому розділі** – *“Теоретико-методичні основи державного регулювання фізичної культури та спорту”* – містяться результати дослідження щодо поняття та змісту механізмів державного регулювання

сфери фізичної культури і спорту, історичних передумов розвитку державного регулювання фізичної культури та спорту в Україні; адаптації досвіду реформування та державного регулювання фізичної культури та спорту європейських країн до українських реалій.

З метою обґрунтування теоретичних і методичних основ формування механізмів державного регулювання сфери фізичної культури і спорту проведено аналіз генези управлінської думки стосовно розвитку фізичної культури і спорту як напряму соціальної політики держави. У результаті дослідження встановлено, що за будь-якого наукового підходу головним в розумінні управління фізичною культурою є його системність і комплексність, а головним недоліком автори визначають недостатню оцінку органами державної влади ролі в суспільстві сфери фізичної культури і спорту, що зумовлює низький рівень наукового, методологічного та організаційного забезпечення розвитку фізкультурно-спортивної сфери.

Дослідивши сутність та недоліки державного регулювання фізичної культури і спорту встановлено, що в умовах глибоких політичних і соціально-економічних перетворень виходить на перший план необхідність переосмислення місця і ролі державного регулювання та місцевого самоврядування щодо розвитку фізичної культури та спорту як головного чинника збереження здоров'я нації. Узагальнюючи теоретичні положення державного регулювання фізичної культури і спорту, пропонуємо під цим визначенням розуміти діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, скоординовану відповідно до загальнодержавної політики та національних інтересів, зосереджену на розробці та реалізації ефективних адміністративних, організаційно-правових умов функціонування і розвитку сфери фізичної культури та спорту.

На основі теоретичного аналізу механізмів державного регулювання розвитку сфери фізичної культури і спорту уточнено зміст механізмів, за допомогою яких держава здійснює регулювання цієї сфери суспільного життя. Зокрема, встановлено, що організаційний механізм необхідно розглядати як державне регулювання фізичної культури і спорту, що ґрунтується на системі органів державної влади, громадських організацій, суспільних інститутів, установ та підприємств, які реалізують організацію і контроль над сферою спорту. Фінансовий механізм – це складова економічного механізму, яка являє собою сукупність фінансових стимулів, важелів, інструментів, форм та способів регулювання економічних процесів і відносин. Механізм правового регулювання має на меті виконання чинних державних норм і нормативів, що повинно забезпечити права кожного громадянина держави на заняття спортом.

Встановлено, що формування механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту має ґрунтуватися на наступних засадах: збереження традиційних моральних цінностей та формування їх впливу на патріотичне виховання громадян України; підвищення якості матеріально-технічної бази, покращення стану спортивної інфраструктури задля задоволення потреб населення в місцях проживання, роботи та відпочинку;

створення спеціальних матеріально-технічних умов для пенсіонерів та осіб з обмеженими фізичними можливостями; приведення баз олімпійської та паралімпійської підготовки у відповідність зі світовими стандартами; підвищення рівня медичного забезпечення осіб, які займаються фізичною культурою, особливо спортсменів вищої категорії; сприяння інвестуванню, ефективному залученню позабюджетних коштів та бюджетного фінансування фізкультурно-спортивної сфери.

При цьому регулювання в сфері фізичної культури і спорту має спиратися на розвиток самоврядування фізкультурних і спортивних організацій на місцях, орієнтацію державних установ та громадських організацій на масовий розвиток спорту для всіх. Одночасно, держава має зосередитись на підтримці участі спортсменів в олімпійських іграх, підтримці провідних спортивних команд і спортсменів.

Досліджено історичний розвиток законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури і спорту. Встановлено, що діяльність у сфері фізичної культури спорту регулюється як загальним, так і спеціальним законодавством, яке розвивається у напрямі максимального врегулювання правовідносин у сфері фізичної культури і спорту. Аналіз законодавчих актів, прийнятих у сфері фізичної культури і спорту в світі, показує, що в багатьох країнах (Угорщина, Данія, Великобританія, Японія та ін.), спорт до 60-х років ХХ століття ще не розглядався як складова частина активного дозвілля. Спортивне законодавство більше орієнтувалося на ухвалення положень, пов'язаних зі здоров'ям, ніж із спортивними змаганнями і його комерційними аспектами. На відміну від інших країн (Великобританії, Німеччини, Франції та ін.), які за свою багаторічну спортивну діяльність мають солідне зведення різних постійно обговорюваних і удосконалюваних нормативно-правових документів, у національному фізкультурно-спортивному русі за радянських часів вся законодавча ініціатива у сфері фізичної культури і спорту, ставлення до їх розвитку зводилися до двох моментів: ролі держави в розвитку фізичної культури і спорту; прийняття рішень ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР в напрямі координації роботи різних державних установ, організацій, наукових установ, шкільних закладів у справах фізичного виховання й розвитку працюючих країни; розробки й затвердження планів типових споруд; проведення республіканських змагань, керування агітаційною та пропагандистською роботою фізичної культури й спорту.

Встановлено, що державну політику в сфері фізичної культури і спорту умовно можна поділити за двома концептуальними підходами. Перший, що впроваджується в досліджених розвинутих країнах, ґрунтується на засадах децентралізації управління. Тобто головну роль у регулюванні фізкультурно-спортивної галузі відіграють органи місцевої влади. Другий підхід, що реалізується в деяких країнах СНД, в тому числі і в Україні, діє на підставі централізованого управління. Головним недоліком даного підходу є постійний дефіцит коштів на розвиток масового спорту, а також повторення виконання функцій на різних рівнях управління.

Показано, що законодавча база державного регулювання фізичної культури та спорту України включає: Конституцію України, Національну Стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року "Рухова активність - здоровий спосіб життя - здорова нація", Національну доктрину розвитку фізичної культури і спорту, ратифіковану Європейську Конвенцію про насильство та неналежну поведінку з боку глядачів під час спортивних заходів, закони: "Про фізичну культуру і спорт", "Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки дитячо-юнацького спорту та фізичного виховання дітей", "Про підтримку олімпійського, паралімпійського руху і спорту вищих досягнень", "Про антидопінговий контроль в спорті" тощо.

Досліджено зарубіжний досвід реформування та державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту. У різних країнах закони про спорт пропонують лише в загальній формі регламентацію діяльності спортивних організацій і товариств, що підтверджує необхідність подальшого розвитку досліджуваної сфери для детального охоплення існуючих у світі правових проблем, які стосуються фізичної культури і спорту.

За результатами аналізу зарубіжного досвіду обґрунтовано концептуальні напрями реформування системи державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту України на засадах децентралізації, тобто передачі повноважень і відповідальності за реалізацію політики у фізкультурно-оздоровчій сфері органам місцевого самоврядування, як це зроблено в розвинутих країнах Європи (Франції, Німеччині, Великобританії, Італії). Це надасть можливість розмежувати обов'язки і відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, зберегти надходження на місцях для їх подальшого використання на реалізацію місцевих програм і заходів фізкультурно – оздоровчого спрямування. Також підвищенню рівня забезпечення населення послугами фізичної культури і спорту сприятиме цільова фінансова допомога та пільгові кредити з метою покриття видатків на будівництво спортивних об'єктів, придбання обладнання і споруд тощо.

У другому розділі – "Аналіз сучасного стану механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту в Україні" – проаналізовано стан і тенденції розвитку фізичної культури і спорту в Україні, досліджено інституційне забезпечення механізмів державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту, визначено функціональні обов'язки органів державної влади у сфері фізичної культури і спорту.

Встановлено, що Україна займає одне з останніх місць в світі за основним показником здоров'я нації – середньої тривалості життя. На це впливає також небажання і неможливість громадян займатися спортом. За даними Державної служби статистики лише 13% українців займаються фізичною культурою регулярно.

Доведено, що первинні споживачі фізичної культури і спорту не мають достатніх об'єктивних підстав чекати конкретної економічної вигоди від регулярних занять фізкультурою і спортом. Причина в тому, що підтримка

високого рівня їх здоров'я не стимулюється належним чином ні з боку суспільства, ні з боку працедавців. На відміну від розвинених країн, працедавці в Україні практично не заохочують працівників, які підтримують свою спортивну форму і ведуть здоровий спосіб життя. В таких умовах у потенційних споживачів фізичної культури і спорту активно формується установка не на підтримку здоров'я та профілактику захворювань засобами фізкультури і спорту, а на рішення проблем зі здоров'ям за допомогою іншого галузевого ринку – ринку послуг медицини. Ситуація ускладнюється також тим, що у країні відсутня ефективна державна політика у сфері підготовки кваліфікованих фахівців з фізичного виховання і спорту, які відповідали б сучасним вимогам. Внаслідок цього на галузевому ринку праці виник дисбаланс між попитом на фахівців з фізичного виховання і спорту та їхньою пропозицією.

Проте, варто визначити і позитивні фактори, що впливають на розвиток ринку фізкультурно-оздоровчих і спортивних послуг, зокрема, за останні десять років в Україні є тенденція щодо зростання кількості осіб, які займаються спортом. Це стосується таких найбільш популярних видів спорту, як спортивна аеробіка, плавання, баскетбол, футбол, рукопашний бій, бодібілдинг, важка атлетика. Також до 95% залучення населення припадає на такі види спорту, як спортивний туризм, волейбол, настільний теніс, спортивні танці, стрільба.

Досліджено інституційне забезпечення державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту. Проаналізовано структуру органів державної влади в сфері фізичної культури і спорту, що складається з: Міністерства молоді та спорту України (яке включає в себе Департамент молодіжної політики, Департамент олімпійського спорту та Департамент фізичної культури та неолімпійських видів спорту), Республіканський комітет по фізичній культурі і спорту АР Крим, Управління у справах молоді та спорту обласної державної адміністрації. Крім того, активну діяльність у державному регулюванні фізичної культури і спорту впроваджують Національний Олімпійський Комітет, Національні спортивні федерації і Місцеві спортивні федерації, постійні комісії, комітети, відділи органів місцевого самоврядування, фонди, громадські організації, що також потребує законодавчого регулювання.

Встановлено, що органи управління і контролю у сфері фізичної культури і спорту мають розгалужену систему, яка діє у межах повноважень, визначених законодавством України. Зазначена система має функціонувати як єдиний взаємопов'язаний механізм, що має спільну мету – дотримання законності та правопорядку у сфері фізичної культури і спорту (рис. 1).

Законодавством України визначено, що надавати послуги населенню можуть і громадські організації на специфічних правових засадах. Це викликає питання щодо необхідності розмежування прав різних суб'єктів, що надають фізкультурно-спортивні послуги. Згідно з діючим законодавством України

Рис.1. Структура державного управління у сфері фізичної культури та спорту України

громадські організації можуть співпрацювати з центральним органом виконавчої влади, який впроваджує загальнодержавну політику фізичної культури і спорту, іншими центральними органами виконавчої влади, відповідними структурними підрозділами місцевих державних адміністрацій та органами місцевого самоврядування, іншими громадськими організаціями та можуть користуватися підтримкою та обов'язково координують свою фізкультурно-оздоровчу діяльність з органами державної влади та місцевого самоврядування.

В головному документі, що визначає державну політику в фізкультурно-оздоровчій сфері - Державній програмі розвитку фізичної культури та спорту на 2012 – 2016 рр. встановлено, що спортивна галузь сьогодні знаходиться в глибокій кризі, що створює велику небезпеку для здоров'я нації і як наслідок – загрожує соціальній безпеці нашої держави.

Головними факторами, що створюють та поглиблюють кризові явища, є недостатній рівень ресурсозабезпечення сфери фізичної культури і спорту, що виникає внаслідок не тільки загальної світової кризи, а й обумовлюється внутрішньодержавною економічною кризою, а також в великій мірі чинниками державноуправлінського, політичного, наукового змісту. Саме ці чинники створюють необхідність наукового упорядкування та впровадження практичних засад в напрямі державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні. Як показує досліджений досвід розвинутих країн, сфера фізичної культури і спорту призначена і спрямована на підвищення рівня здоров'я населення та формування здорового морально-психологічного клімату.

Тому запропоновано такі напрями модернізації і контролю законодавчої бази в сфері фізичної культури і спорту, а саме: виявлення та усунення порушень нормативів і стандартів з боку оздоровчих і фізкультурно-спортивних організацій; встановлення вимог безпеки фізичної культури і спорту як пріоритетних для здоров'я населення, впровадження цих вимог в законодавчу базу та їх реалізація в спортивних, оздоровчих закладах та навчальних закладах спортивного спрямування; дотримання законодавства та захист прав людини і громадянина в сфері фізичної культури і спорту, передбачення в законодавстві України вимоги відповідальності та відшкодування моральних і фізичних збитків, що були заподіяні споживачам спортивних послуг в наслідок порушення законодавства про фізичну культуру і спорт.

У третьому розділі – “Удосконалення механізмів державного регулювання сфери фізичної культури та спорту” – визначено напрями оптимізації механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту; сформовано організаційний механізм державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту; запропоновано економічний механізм державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні.

Встановлено, що на сучасному етапі функціонування сфери фізичної культури і спорту в Україні є потреба у формуванні напрямів оптимізації механізмів державного регулювання зазначеної сфери, які мають бути визначені на засадах суспільної значущості, економічної ефективності, мотивації робітників даної сфери до якісного виконання своєї роботи, мотивації різних вікових верств населення до занять спортом, а також на залученні ефективних фінансових

джерел. Серед напрямів оптимізації механізмів державного регулювання фізичної культури та спорту виділено такі основні з них, а саме: в Законі України «Про фізичну культуру і спорт», як законодавчої бази регулювання сфери фізичної культури та спорту на загальнодержавному та місцевому рівнях передбачити зміни щодо перерозподілу впливу державного і приватного секторів; передбачити пільги та преференції для приватного сектора, який надає фізкультурні та спортивні послуги та здійснює спонсорство розвитку цієї сфери; відокремити особливості надання спортивних послуг; розробити заходи мотивації серед населення занять спортом, у тому числі професійним; розробити методiku оцінювання конкурентоспроможності спортивної послуги та механізм її підвищення; запровадити заходи щодо регулювання надання послуг у вигляді спортивних видовищ за рівнями значимості.

Доведено, що в сучасних умовах одним з найбільш актуальних питань державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту є формування ефективного організаційного механізму управління, який має забезпечити населення якісними фізкультурно-спортивними послугами. Встановлено, що організаційний механізм державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту представляє собою певний комплекс організаційних складових (мета управління, завдання та методи, норми, технології тощо), які спрямовані на формування ефективної організації управлінської системи.

Організаційний механізм має ґрунтуватися на засадах децентралізації державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту, що надасть можливість органам місцевого самоврядування впроваджувати діяльність щодо розвитку спортивно-оздоровчих організацій, молодіжних спортивних секцій, контролювати фізичне виховання дітей та молоді регіону, покращувати рівень обізнаності населення щодо впливу спорту на стан здоров'я та здійснювати популяризацію здорового способу життя.

Встановлено, що саме на місцевому рівні можна ефективно сприяти громадянам країни реалізовувати їх права на заняття спортом та фізичною культурою, рекреацію, сприяти розвитку спортивного туризму, який наразі функціонує виключно на комерційних засадах. Зважаючи на це, наша держава втрачає унікальний шанс на використання своєї природи задля виховання здорової нації. Доведено, що метою реалізації державної політики в сфері фізичної культури і спорту на місцях мають стати розвиток дошкільних установ, шкіл, фізкультурно-спортивних комплексів при комерційних організаціях та на підприємствах.

Дослідивши економічні відносини в сфері фізичної культури і спорту в нашій державі, звертають на себе увагу деякі неузгоджені чинники, які здійснюють суттєвий вплив на стан фізкультурно-спортивної сфери в Україні, а саме: невиконання державою покладеної на неї функції регулятора, недостатній розвиток ринкових відносин і формування приватного сектора, низький рівень фінансового забезпечення сфери фізичної культури і спорту. Встановлено, що ефективне функціонування фізичної культури і спорту має здійснюватися на засадах оптимізації економічних відносин між державними органами влади і суспільною сферою, принципі партнерства, що повинно регулюватися

відповідними законодавчими актами і угодами. У зв'язку з цим, розроблено пропозиції щодо удосконалення економічного механізму державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту, що ґрунтується на формуванні національних цілей, спрямованих на створення сприятливих умов для поєднання економічного стимулювання суб'єктів, що надають спортивні та фізкультурно-оздоровчі послуги, з одночасним підвищення рівня їх відповідальності, згідно з вимогами законодавства України про фізичну культуру і спорт, забезпечення гідних умов для тренувань національних команд з різних видів спорту, розвиток професійного спорту на засадах комерційної діяльності, проведення маркетингових досліджень.

Доведено, що розвиток сфери фізкультурно-спортивних послуг має спиратися на формування економічних показників та критеріїв розвитку фізкультурно-спортивного руху, сприяти мотивації населення країни до занять фізичною культурою і спортом, при цьому мотивувати працівників даної сфери до якісного надання спортивних послуг. Встановлено, що високої ефективності допоможуть досягти фінансові інструменти у сфері фізичної культури і спорту, оскільки вони піддаються регулюванню з боку органів державної влади, та не зачіпають процесу накопичення в ринкових умовах. При цьому інвестиційні рішення зберігаються за приватним сектором.

На підставі проведеного дослідження обґрунтовано необхідності переходу від централізованої моделі управління фізичною культурою і спортом до децентралізованих механізмів взаємодії з державними, громадськими і комерційними організаціями. Це потребує вдосконалення державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту на місцевому рівні, підготовки і впровадження місцевих фізкультурно-оздоровчих програм, підвищення координаційної діяльності фізкультурно-спортивних організацій, що сприятиме зростанню ефективності підприємницької діяльності спортивних організацій у регіонах.

ВИСНОВКИ

В дисертації наведено теоретичне узагальнення та запропоновано нове вирішення наукового завдання, яке полягає в обґрунтуванні теоретико-методичних підходів та розробленні практичних рекомендацій з удосконалення механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України. В результаті проведеного дослідження сформульовано ряд висновків, пропозицій і рекомендацій теоретичного та практичного змісту.

1. Систематизовано та конкретизовано теоретичні засади у дослідженні змісту механізмів регулювання розвитку фізичної культури і спорту. У результаті дослідження автором встановлено, що за будь-якого наукового підходу головним в розумінні управління фізичною культурою є його системність і комплексність, а основним недоліком науковці визначають недостатню оцінку органами державної влади ролі в суспільстві сфери фізичної культури і спорту, що зумовлює низький рівень наукового, методологічного та організаційно-управлінського забезпечення розвитку фізкультурно-спортивної сфери. Узагальнюючи досліджені теоретичні положення роз'яснення змісту державного регулювання розвитку фізичної

культури і спорту, пропонуємо під даним визначенням розуміти діяльність органів державної влади та органів місцевого самоврядування, скоординовану відповідно до загальнодержавної політики та національних інтересів, та зосереджену на розробці й реалізації ефективних адміністративних, організаційно-правових умов функціонування і розвитку сфери фізичної культури та спорту.

2. Досліджено історичний розвиток законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури і спорту. Доведено, що діяльність у сфері фізичної культури спорту регулюється як загальним, так і спеціальним законодавством, яке розвивається у напрямі максимального врегулювання правовідносин у сфері фізичної культури і спорту. Проаналізовано законодавче регулювання сфери фізичної культури та спорту в розвинених країнах, яка до 60-х років ХХ століття ще не розглядалася як складова частина активного дозвілля. Спортивне законодавство більше орієнтувалося на ухвалення положень, пов'язаних зі здоров'ям, ніж із спортивними змаганнями і його комерційними аспектами. Встановлено, що на відміну від інших країн (Великобританії, Німеччини, Франції та ін.), які за свою багаторічну спортивну діяльність мають солідне зведення різних постійно обговорюваних і удосконалюваних нормативно-правових документів, у національному фізкультурно-спортивному руху за радянських часів вся законодавча ініціатива у сфері фізичної культури і спорту і ставлення до їх розвитку зводилися до двох моментів: ролі держави в розвитку фізичної культури і спорту та прийняття рішень ЦК КПРС і Ради Міністрів СРСР в напрямі координації роботи різних державних установ, організацій, наукових установ, шкільних закладів у справах фізичного виховання й розвитку працюючих країни; розробки й затвердження планів типових споруд; проведення республіканських змагань, керування агітаційною та пропагандистською роботою фізичної культури й спорту.

3. Здійснено аналіз зарубіжного досвіду реформування і державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту для його адаптації до українських реалій. Показано, що у різних країнах закони про спорт пропонують лише в загальній формі регламентацію діяльності спортивних організацій і товариств, що підтверджує необхідність подальшого розвитку досліджуваної сфери для детального охоплення існуючих у світі правових проблем, які стосуються фізичної культури і спорту. Показано, що реформувати систему державного регулювання фізичної культури і спорту України необхідно на засадах децентралізації, із передачею повноважень і відповідальності за реалізацію політики у фізкультурно-оздоровчій сфері органам місцевого самоврядування. Це потребує впровадження нормативної системи фінансового вирівнювання, що має забезпечити досягнення загальнонаціональних стандартів, як це зроблено в розвинутих країнах Європи (Франції, Німеччині, Великобританії, Італії). Це надасть можливість розмежувати обов'язки і відповідальність органів державної влади та місцевого самоврядування, зберегти фінансові надходження на місцях для їх подальшого використання на реалізацію місцевих програм і заходів фізкультурно-оздоровчого спрямування. Показано, що підвищенню рівня забезпечення населення послугами фізичної культури і спорту сприятиме цільова

фінансова допомога та пільгові кредити з метою покриття видатків на будівництво спортивних об'єктів, придбання обладнання і споруд тощо.

4. Проаналізовано стан і тенденції розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Визначено, що первинні споживачі фізичної культури і спорту не мають достатніх об'єктивних підстав чекати конкретної економічної вигоди від регулярних занять фізкультурою і спортом. Причина в тому, що підтримка високого рівня їх здоров'я не стимулюється належним чином ні з боку суспільства, ні з боку працедавців. На відміну від розвинених країн, працедавці в Україні практично не заохочують працівників, які підтримують свою спортивну форму і ведуть здоровий спосіб життя. У таких умовах у потенційних споживачів фізичної культури і спорту активно формується установка не на підтримку здоров'я та профілактику захворювань засобами фізкультури і спорту, а на рішення проблем зі здоров'ям за допомогою іншого галузевого ринку - ринку послуг медицини. Ситуація ускладнюється також тим, що у країні відсутня ефективна державна політика у сфері підготовки кваліфікованих фахівців з фізичного виховання і спорту, які відповідали б сучасним вимогам. Внаслідок цього на галузевому ринку праці виник дисбаланс між попитом на фахівців з фізичного виховання і спорту та їхньою пропозицією.

5. Досліджено інституційне забезпечення механізмів державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту. Встановлено, що органи управління і контролю у сфері фізичної культури і спорту мають розгалужену систему, яка діє у межах повноважень, визначених законодавством України. Головними факторами, що створюють та поглиблюють кризові явища в даній сфері є недостатній рівень ресурсозабезпечення, що виникає внаслідок не тільки загальної світової кризи, а й обумовлюється внутрішньодержавною економічною кризою, а також в великій мірі чинниками державно-управлінського, політичного, наукового змісту. Саме ці чинники створюють необхідність наукового упорядкування та впровадження практичних засад в напрямі інституційного забезпечення державного регулювання сфери фізичної культури та спорту в Україні.

6. Визначено напрями оптимізації механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту, а саме: перехід від централізованої моделі управління фізичною культурою і спортом до децентралізованих механізмів взаємодії з державними, громадськими і комерційними організаціями; удосконалення законодавчої бази регулювання сфери фізичної культури та спорту на загальнодержавному та місцевому рівнях з метою розподілу впливу державного і приватного секторів; передбачення пільг та преференцій для приватного сектора, який надає фізкультурні та спортивні послуги та здійснює спонсорство розвитку цієї сфери.

7. Сформовано пропозиції з удосконалення організаційного механізму державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту, який представляє собою певний комплекс організаційних складових (мета управління, завдання та методи, норми, технології тощо) і має ґрунтуватися на засадах децентралізації державного регулювання фізичної культури і спорту, що надасть можливість органам місцевого самоврядування впроваджувати діяльність щодо

розвитку спортивно-оздоровчих організацій, молодіжних спортивних секцій, контролювати фізичне виховання дітей та молоді регіону, покращувати рівень обізнаності населення щодо впливу спорту на стан здоров'я та проводити пропаганду здорового способу життя.

8. Розроблено пропозиції з удосконалення економічного механізму державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту, що ґрунтується на формуванні національних цілей, спрямованих на створення сприятливих умов для поєднання економічного стимулювання суб'єктів, що надають спортивні та фізкультурно-оздоровчі послуги (через реалізацію спортивних лотерей, фінансування за рахунок частини прибутку від ігорного бізнесу, тютюнової та алкогольної продукції задля відшкодування негативного впливу даної продукції на здоров'я населення) та одночасно підвищення рівня їх відповідальності згідно з вимогами законодавства України про фізичну культуру і спорт, забезпечення гідних умов для тренувань національних команд з різних видів спорту, розвиток професійного спорту на засадах комерційної діяльності, проведення маркетингових досліджень.

9. Сформовано пропозиції та практичні рекомендації органам державної влади щодо удосконалення регулювання розвитку фізичної культури та спорту:

- розробити і впровадити зміни до законодавчої бази державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту, яка має орієнтуватися на децентралізацію та демократизацію даної сфери;

- визначити повноваження і відповідальність приватного сектора в сфері державного регулювання фізичної культури і спорту в Україні, надання пільг приватному сектору, який через спонсорство сприяє розвитку даної сфери;

- встановити вимоги безпеки фізичної культури і спорту, як пріоритетних для здоров'я населення, впровадження цих вимог в законодавчу базу та їх реалізація в спортивних, оздоровчих закладах та навчальних закладах спортивного спрямування;

- запровадити економічне стимулювання суб'єктів, що надають спортивні та фізкультурно-оздоровчі послуги через реалізацію спортивних лотерей, фінансування за рахунок частини прибутку від ігорного бізнесу, тютюнової та алкогольної продукції задля відшкодування негативного впливу даної продукції на здоров'я населення;

- забезпечити підготовку фахівців в сфері фізичної культури і спорту (державне замовлення на фахівців фізкультурно-оздоровчого спрямування для роботи з різними віковими категоріями населення, а також особами з хронічними захворюваннями, пенсіонерами);

- створити сприятливі умови для активних занять спортом за місцем проживання для різних верств населення; збільшити кількість спортивних закладів і підвищити якість послуг, які вони надають, популяризувати здоровий спосіб життя.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

Статті в наукових фахових виданнях

1. Ліщук С.В. Система державного регулювання у сфері фізичної культури та спорту в Україні [електронний ресурс] / С.В. Ліщук // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2014. – №12. – Режим доступу до журналу: www.dy.nauka.com.ua

2. Ліщук С.В. Зарубіжний досвід регіонального управління фізичною культурою та спортом / С.В. Ліщук // Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління» Вип. 4/2014. Державне управління та місцеве самоврядування / За заг. ред. В. К. Присяжнюка, В. Д. Бакуменка. – К.: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління. – 2014. – С. 359-365.

3. Ліщук С.В. Сучасний стан та тенденції державного регулювання в сфері професійного спорту / С.В. Ліщук // Інвестиції: практика та досвід. – 2015. – № 5. – С.106-109.

4. Ліщук С.В. Удосконалення механізмів державного управління у сфері фізичної культури та спорту / С.В. Ліщук // Наукові праці: науково-методичний журнал. – Вип. 237. - Т. 249. Державне управління. – Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили, 2014. – С. 85-89.

5. Ліщук С.В. Розвиток економічного механізму державного регулювання сфери фізичної культури та спорту в Україні / С.В. Ліщук // Науковий вісник Академії муніципального управління: Серія «Управління» Вип. 3-4/2015. Державне управління / За заг. ред. В. Д. Бакуменка. – К.: Видавничо-поліграфічний центр Академії муніципального управління. – 2015. – С. 157-163.

Стаття в закордонному виданні за напрямком дослідження

6. Lishchuk S. Influence of theoretical approaches of public administration in sports on the formation of the modern sports policy in Ukraine / S.Lishchuk // Journal of Education, Health and Sport. – 2015. – №5(2). – P.281-288.

Тези конференцій

7. Ліщук С.В. Поняття механізмів державного регулювання сфери фізичної культури і спорту / С.В. Ліщук // Теоретико-методологічні і науково-практичні засади інформаційного, фінансового та облікового забезпечення розвитку економіки : Збірник тез доповідей міжнародної науково-практичної конф. – Черкаси, 21-22 листопада 2013. – С. 133-134.

8. Ліщук С.В. Формування повноважень державних органів зі здійснення контролю у сфері фізичної культури і спорту / С.В. Ліщук // Розвиток європейських стандартів прав і свобод людини в Україні: теорія і практика: Збірник тез доповідей Всеукр. конференції. – Черкаси, 20-21 листопада 2014. – С. 111-113.

9. Ліщук С.В. Розвиток законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури та спорту / С.В. Ліщук // Становлення сучасного українського суспільства: політичні, управлінські, економічні та правові аспекти: тези доповідей Всеукр. науково-практичної конф. – Київ, 27 березня 2015. – Ч.1 – С. 360-363.

10. Ліщук С.В. Підвищення ролі громадських об'єднань в сфері державного регулювання фізичної культури і спорту в Україні / С.В. Ліщук // Актуальные научные исследования в современном мире: Материалы VII Международной научно-практической интернет – конф. – Переяслав – Хмельницкий, 24-25 ноября 2015. – С. 124-126.

АНОТАЦІЇ

Ліщук С.В. Механізми державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України. – Рукопис.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління. – Академія муніципального управління. – Київ, 2016.

Дисертацію присвячено обґрунтуванню теоретико-методичних засад, виявленню особливостей та розробці практичних пропозицій щодо механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту України.

Систематизовано та конкретизовано теоретичні засади у дослідженні змісту механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури і спорту. Досліджено розвиток законодавчого та нормативно-правового регулювання фізичної культури та спорту. Адаптовано до сучасних вітчизняних реалій основні зарубіжні підходи стосовно реформування та державного регулювання фізичної культури та спорту. Проаналізовано стан і тенденції розвитку фізичної культури і спорту в Україні. Досліджено функціональні обов'язки органів державної влади у сфері фізичної культури та спорту. Сформовано організаційний механізм державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту. Розроблено економічний механізм державного регулювання розвитку сфери фізичної культури та спорту в Україні. Запропоновано напрями оптимізації механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту. Сформульовано пропозиції та практичні рекомендації щодо шляхів оптимізації стратегічних напрямів та механізмів державного регулювання розвитку фізичної культури та спорту.

Ключові слова: державне управління, механізми державного регулювання, органи державної влади, розвиток, фізична культура та спорт.

Лищук С.В. Механизмы государственного регулирования развития физической культуры и спорта Украины. - Рукопись.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата наук по государственному управлению по специальности 25.00.02 - механизмы государственного управления. - Академия муниципального управления. - Киев, 2016.

Диссертация посвящена обоснованию теоретико-методических основ, выявлению особенностей и разработке практических предложений по механизмам государственного регулирования развития физической культуры и спорта Украины.

Систематизированы и конкретизированы теоретические основы в исследовании содержания механизмов регулирования развития физической культуры и спорта. Проанализировано законодательное регулирование сферы

физической культуры и спорта в развитых странах, которая до 60-х годов XX века еще не рассматривалась как составная часть активного досуга. Адаптирован зарубежный опыт реформирования и государственного регулирования физической культуры и спорта к украинским реалиям. Проанализировано состояние и тенденции развития физической культуры и спорта в Украине.

Исследованы функциональные обязанности органов государственной власти в сфере физической культуры и спорта. Исследовано институциональное обеспечение механизмов государственного регулирования развития сферы физической культуры и спорта. Установлено, что органы управления и контроля в сфере физической культуры и спорта имеют разветвленную систему, которые действуют в пределах полномочий, определенных законодательством Украины. Главными факторами кризисных явлений в данной сфере определены: недостаточный уровень ресурсообеспечения, что обуславливается внутригосударственным экономическим кризисом, а также в большой степени факторами государственно-управленческого, политического, научного содержания. Именно эти факторы создают необходимость научного обоснования и внедрения практических основ в направлении институционального обеспечения государственного регулирования сферы физической культуры и спорта в Украине.

Определены направления оптимизации механизмов государственного регулирования развития физической культуры и спорта, а именно: переход от централизованной модели управления физической культурой и спортом к децентрализованным механизмам взаимодействия с государственными, общественными и коммерческими организациями; совершенствование законодательной базы регулирования сферы физической культуры и спорта на общегосударственном и местном уровнях с целью распределения влияния государственного и частного секторов; предоставления льгот и преференций для частного сектора, который предоставляет физкультурные и спортивные услуги, а также осуществляет спонсорство развития этой сферы.

Сформированы предложения по усовершенствованию организационного механизма государственного регулирования развития сферы физической культуры и спорта, представляющий собой комплекс организационных составляющих (цель управления, задачи и методы, нормы, технологии) и основывающийся на принципах децентрализации государственного регулирования физической культуры и спорта, предоставления возможности органам местного самоуправления осуществлять деятельность по развитию спортивно-оздоровительных организаций, молодежных спортивных секций, контролировать физическое воспитание детей и молодежи региона, улучшать уровень осведомленности населения о влиянии спорта на состояние здоровья и проводить популяризацию здорового образа жизни.

Разработаны предложения по усовершенствованию экономического механизма государственного регулирования развития физической культуры и спорта, основанный на формировании национальных целей, направленных на создание благоприятных условий для сочетания экономического стимулирования субъектов хозяйствования, предоставляющих спортивные и физкультурно-оздоровительные услуги (через реализацию спортивных лотерей, финансирование

за счет части прибыли от игорного бизнеса, табачной и алкогольной продукции для возмещения негативного влияния данной продукции на здоровье населения) и одновременно повышение уровня их ответственности в соответствии с требованиями законодательства Украины о физической культуре и спорте, обеспечения достойных условий для тренировок национальных команд по различным видам спорта, развитие профессионального спорта на основе коммерческой деятельности, проведение маркетинговых исследований.

Сформированы предложения и практические рекомендации относительно путей оптимизации стратегических направлений и механизмов государственного регулирования развития физической культуры и спорта: разработать и внедрить законодательную базу государственного регулирования сферы физической культуры и спорта, которая должна ориентироваться на децентрализацию и демократизацию данной сферы; определить полномочия и ответственность частного сектора в сфере государственного регулирования физической культуры и спорта в Украине, предоставление льгот частному сектору, который через спонсорство способствует развитию данной сферы; разработать и реализовать меры мотивации населения к занятиям физической культурой и спортом; способствовать развитию различных видов спорта, повышать конкурентоспособность и доступность спорта для всех слоев населения.

Ключевые слова: государственное управление, механизмы государственного регулирования, органы государственной власти, развитие, физическая культура и спорт.

Lishchuk S.V. Mechanisms of state regulation of development of physical culture and sport of Ukraine. - Manuscript.

Thesis for a candidate degree in Public Administration by specialty 25.00.02 - mechanisms of public administration. - Academy of municipal administration. - Kyiv, 2016.

The thesis is devoted to the substantiation of theoretical and methodological principles, determination of the development and practical proposals for mechanisms of state regulation of Physical Culture and Sport of Ukraine.

Theoretical principles are systematized and specified in the study contents mechanisms of state regulation of development of physical culture and sports. The development of legislative and legal regulation of sport has researched. The main foreign approaches to reform and state regulation of sport adapted to the modern domestic realities. The status trends of development of physical culture and sports in Ukraine are analyzed. The functional responsibilities of public authorities in the sphere of physical culture and sports are studied. The organizational mechanism of state regulation of physical education and sport are formed. The economic mechanism of state regulation of development of physical culture and sports in Ukraine are developed. The directions of optimization of mechanisms of state regulation of development of sport are proposed. Practical recommendations for ways to optimize the strategic directions and mechanisms of state regulation of development of sport are formulated.

Keywords: governance, mechanisms of regulation, public authorities, development, physical culture and sports.